

مردم‌شناسی بصری

ترجمه و تالیف: دکتر عبدالله کیویان

www.ketab.ir

انتشارات دانشگاه امام صادق (علیه السلام)
تهران: بزرگراه شهید چمران،
پل مدیریت
تلفکس: ۸۸۳۷۰۱۴۲
صندوق پستی: ۱۴۶۵۵-۱۵۹
E-mail: isu.press@yahoo.com

دانشگاه امام صادق علیه السلام

مردم شناسی بصری ■ ترجمه و تألیف: دکتر عبدالله گیویان ■ ناشر: دانشگاه امام صادق (ع) ■ ویراستار ادبی:
محمد رضا موسوی ■ چاپ اول: ۱۳۹۰ ■ قیمت: ۵۵۰۰۰ ریال ■ شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه
چاپ و صحافی: زلال کوثر ■ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۱۴-۰۵۵-۵
همه حقوق محفوظ و متعلق به ناشر است.

سرشناسه: گیویان، عبدالله، ۱۳۳۹ - گردآورنده، مترجم
عنوان و نام پدیدآور: مردم شناسی بصری / ترجمه و تألیف عبدالله گیویان
مشخصات نشر: تهران: دانشگاه امام صادق، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری: ۲۸۲ ص.
شابک: ۵۵۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۶۰۰-۲۱۴-۰۵۵-۵
وضعیت فهرست نویسی: فیا
موضوع: انسان شناسی تصویری
موضوع: رسانه های گروهی و انسان شناسی
موضوع: سینما در قوم شناسی
رده بندی کنگره: ۱۳۹۰ م ۴/۷۹۱ GNT۴۷
رده بندی دیویی: ۳۰۶
شماره کتابشناسی ملی: ۸۱۳۰۵۳۲

فهرست مطالب

۹.....	سخن ناشر
.....	فصل ۱. مردم شناسی و مطالعه رسانه‌ها
۱۱.....	مردم شناسی رسانه
۱۶.....	۱-۱. نظریه پردازی برای رسانه‌های جمعی و کاربرد مردم شناسی
۱۷.....	۱-۲. "قدرت" رسانه‌ها
۱۸.....	۱-۳. کارکرد ایدئولوژیک رسانه‌ها
۲۱.....	۱-۴. رسانه و مخاطبان آن
۲۹.....	۱-۵. مردم‌شناسی رسانه در عمل
۳۱.....	۱-۶. مردم شناسی رسانه‌های بومی یا رسانه‌های "مردم دنیای چهارم"
۳۹.....	۱-۷. مردم شناسی و مطالعه رسانه‌های ملی
۴۱.....	۱-۸. مردم نگاری فضای مجازی
۴۲.....	۱-۹. نتیجه گیری
۴۴.....	منابع

فصل ۲. مردم‌شناسی بصری: همگرایی علم و هنر؟

تحلیلی بر تاریخچه و مروری بر مبانی معرفت‌شناختی و جامعه‌شناختی مردم‌شناسی

بصری..... ۵۳

۱-۲. تاریخچه تحلیلی مردم‌شناسی بصری..... ۵۵

۲-۲. فیلم‌های مردم‌شناختی متقدم..... ۵۶

۳-۲. نانوک شمال: ترک اندیشه‌های قرن نوزدهمی..... ۵۸

۴-۲. شرایط فیلم مردم‌نگارانه..... ۶۲

۵-۲. جنگ تیر و پیامدهای آن..... ۶۷

۶-۲. تیموتی اش و دوران پس از او..... ۷۱

۷-۲. علم یا هنر؟..... ۷۴

۸-۲. نسبت بین جنبه‌های "مردم‌شناختی" و "جنبه‌های بصری" در "مردم‌شناسی بصری"..... ۷۸

۹-۲. مبادی معرفتی نادیده گرفتن جنبه‌های هنری..... ۸۱

۱۰-۲. مبادی اجتماعی توجه به جنبه‌های هنری..... ۸۴

۱۱-۲. نتیجه‌گیری..... ۸۸

منابع..... ۹۰

فصل ۳. تصاویری از امر قدسی، تجسماتی از دیگری: بازنمایی تجربه قدسی در فیلم و

ویدیو..... ۹۳

۱-۳. مقدمه..... ۹۳

۲-۳. فیلم و مردم‌نگاری دین: مشکلات بازنمایی..... ۱۰۳

۳-۳. گرایش واقع‌مدار: تناقض مشاهده و فهم..... ۱۰۳

۴-۳. غیرتراشی و زیاده روی..... ۱۱۶

۵-۳. بازتابی بودن، سینمای مشارکتی، و غنی‌سازی زمینه اجتماعی..... ۱۲۰

۶-۳. قالب‌های روایی: تصویری از دیگران..... ۱۳۲

۷-۳. سبک و استعاره به مثابه خالقان معنا: ایجاد تصویری از دیگران..... ۱۳۹

۸-۳. تصاویر خام و مونتاژ شده: آرشیوهای فیلم/ویدیو و تحقیق میدانی..... ۱۵۳

فصل ۴. بازنمایی و صلاحیت در فیلم‌ها و ویدیوهای مردم‌نگار: تولید.....	۱۸۹
منابع.....	۲۰۰
فصل ۵. روایی بودن و استعاره در فیلم مردم‌نگار: نقدی بر فیلم پرندگان مرده ساخته ربرت گاردنر.....	۲۰۱
۱-۵. معانی بیان روایت.....	۲۰۳
۲-۵. معانی بیان استعاره.....	۲۰۸
منابع.....	۲۱۳
فصل ۶. بازتعریف فیلم مردم‌نگار: گفتگویی با دیوید مک دوگال و جودیت مک دوگال.....	۲۱۵
۱-۶. گزیده فیلم‌های دیوید مک دوگال و جودیت مک دوگال.....	۲۶۱
۲-۶. فیلم‌های آفریقا.....	۲۶۲
۳-۶. فیلم‌های استرالیا.....	۲۶۳
۴-۶. فیلم‌های دیگر.....	۲۶۴
۵-۶. توزیع کنندگان.....	۲۶۵
فصل ۷. اسلام و فرهنگ عمومی: سیاست‌های مجموعه‌های تلویزیونی مصر.....	۲۶۷
۱-۷. ارزش‌ها و فرهنگ.....	۲۶۹
۲-۷. تحریم‌ها.....	۲۷۳
۳-۷. حس نوستالژیک برای ناصر.....	۲۷۷
۴-۷. سیاست هویت.....	۲۷۸
نمایه.....	۲۸۳

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ»
 وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
 فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ
 (قرآن کریم، سوره مبارکه النمل، آیه شریفه ۱۵)

سخن ناشر

فلسفه وجودی دانشگاه امام صادق علیه السلام که از سوی ریاست دانشگاه به کرات مورد توجه قرار گرفته، تربیت نیروی انسانی ای متعهد، باتقوا و کارآمد در عرصه عمل و نظر است تا از این طریق دانشگاه بتواند نقش اساسی خود را در سطح راهبردی به انجام رساند.

از این حیث «تربیت» را می توان مقوله ای محوری یاد نمود که وظایف و کارویژه های دانشگاه، در چارچوب آن معنا می یابد؛ زیرا که «علم» بدون «تزکیه» بیش از آنکه ابزاری در مسیر تعالی و اصلاح امور جامعه باشد، عاملی مشکل ساز خواهد بود که سازمان و هویت جامعه را متأثر و دگرگون می سازد.

از سوی دیگر «سیاست ها» تابع اصول و مبادی علمی هستند و نمی توان منکر این تجربه تاریخی شد که استواری و کارآمدی سیاست ها در گرو انجام پژوهش های علمی و بهرمندی از نتایج آنهاست. از این منظر پیشگامان عرصه علم و پژوهش، راهبران اصلی جریان های فکری و اجرایی به حساب می آیند و نمی توان آینده درخشانی را بدون توانایی های علمی - پژوهشی رقم زد و سخن از «مرجعیت علمی» در واقع پاسخ گویی به این نیاز بنیادین است.

دانشگاه امام صادق علیه السلام در واقع یک الگوی عملی برای تحقق ایده دانشگاه اسلامی در شرایط جهان معاصر است. الگویی که بیش از «ربع قرن» تجربه دارد و هم اکنون ثمرات نیکوی این شجره طیبه در فضای ملی و بین المللی قابل مشاهده است.

طبعاً آنچه حاصل آمده محصول نیت خالصانه و جهاد علمی مستمر مجموعه بنیانگذاران و دانش‌آموختگان این نهاد است که امید می‌رود در طلیعه دور جدید فعالیتش بتواند به توسعه و تقویت آنها در پرتو عنایات حضرت حق تعالی، اهتمام ورزد. معاونت پژوهشی دانشگاه امام صادق علیه السلام با توجه به شرایط، امکانات و نیازمندی جامعه در مقطع کنونی با طرحی جامع نسبت به معرفی دستاوردهای پژوهشی دانشگاه، ارزیابی سازمانی - کارکردی آنها و بالاخره تحلیل شرایط آتی اقدام نموده که نتایج این پژوهش‌ها در قالب کتاب، گزارش، نشریات علمی و... تقدیم علاقه‌مندان می‌گردد. هدف از این اقدام - ضمن قدردانی از تلاش خالصانه تمام کسانی که با آرمان و اندیشه‌ای بزرگ و ادعایی اندک در این راه گام نهادند - درک کاستی‌ها و اصلاح آنها است تا از این طریق زمینه پرورش نسل جوان و علاقه‌مند به طی این طریق نیز فراهم گردد؛ هدفی بزرگ که در نهایت مرجعیت مکتب علمی امام صادق علیه السلام را در گستره بین‌المللی به همراه خواهد داشت. (انشاءالله)

ولله الحمد

معاونت پژوهشی دانشگاه